

UKA16/93

12. oktober 2016

Sara Olsvig

Kalaallit Nunaata inuiaqatigiillu kalaallit amerikamiut Kalaallit Nunaanni sakkutooqarnerat annertunerpaamik pissarsiaqaatigalugulu iluaqutigisinaanera qulakkeerniarlugu ataatsimoorussamik danskit/kalaallillu USA-mik isumaqatiginninniarnissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Naalakkersuisut Illersornissamut Isumaqatigiissut 1951-imeersoq tamatumalu kingorna tapiliunneqartut naapertorlugit USA-p Nunatsinni suliaqartarnerini nunatsinnut erseqqissunik iluaqutaanissaa suli sulissutigissavaat, tassunga ilanngullugu amerikamiut sakkutooqarfikui sanaartukkallu allat qimaannarneqarnikut pillugit avatangiisitigut akisussaaffiup paatsuugassaannigitsumik inissinneqarnissaa, pisariaqarpallu tapiliussamik nutaamik isumaqatiginninniarnermik imaluunniit Illersornissamut Isumaqatigiissutip 1951-imeersup isumaqatiginninniutigineqaqqinnissaanik piunasaqaateqarlutik.

(Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermit Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Ukiut maanna marlungulerpavut Pituffimmi kiffartuussinissamut isumaqatigiissutip annaaneqarneranit oqallinneq ingerlallutigu. Inuit Ataqatigiit upernaami 2015-mi Inatsisartuni oqallisissiamik oqaaseqaatissatullu siunnersuummik saqqummiussivugut illersornissamut isumaqatigiissutit 1951-mit aallaavillit isumaqatiginninniutigineqaqqinnissaat qaqqillutigu. Taamanikkulli Inuit Ataqatigiit oqariartuutigisarpur ersarippoq; kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit allanngorartut politikikkullu sullarlunnermit annaaneqarsinnaasut Nunatta amerikamiut nunatsinni sakkutooqarfeqarnerannit iluanaaruteqarnissamut isumalluutigissallugit naammagissanngilai. Illersornissamut isumaqatigiissutit isumaqatiginninniutigineqaqqittariaqarput.

Naalakkersuisut upernaami 2015-mi Inuit Ataqatigiit taama saqqummiussaqaaratta siunnersuutitsinnut erseqqissumik akiumanngillat. Maanna kiisami Naalakkersuisut isumaqatigaluta nalunaarput tamannalu nuannaarutigaarput.

Naalakkersuisulli siunnersuutaat Inatsisartuni Inuit Ataqatigiit Partii Naleqqallu 2015-mili siunnersuutitut saqqummiussavut naammassineqarlutik suliarineqaleruttortut saqqummiunneqarpoq. Naalakkersuisut siunnersuutaanni danskit peqatigalugit ataatsimoorussamik isumaqatiginninniuteqaqqinnissamik aalajangiinissaq pineqarpoq. Partii Naleqqap siunnersuutaani Nunatta Danmarkillu ataatsimut eqqartueqatigiinnissaat

aamma siunertarineqarpoq. Inuit Ataqatigiit siunnersuutitsinni qitiutitarpur tassaavoq Nunatsinni politikikkut qanoq piunasaqarnissatsinnik eqqartueqatigeeqqaassasugut. Inuit Ataqatigiit suli isumaqarpugut Nunatta nammineq siuttuuffigisassaannik maani Inatsisartuni aalajangiussaqaartariaqartugut. Isumaqatiginninniarnernit avaqqulluta

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

ingerlanneqarsinnaatinnagit aalajangiissaagut aamma akornatsinni ilisimassavarput qanoq nutaamik aaqqiissuteqarnissaq piumassanerlutigu.

Sakkutooqarfeqarnikkut Nunatsinni avatangiisinik mingutsitsisimanerit annertupput. Kingullertigut Camp Century pillugu paasissutissat nutaat saqqummertut tunngavigalugit Inuit Ataqatigiit erseqqissumik nalunaarpugut Camp Century sakkutooqarfikullu allat tamarmik salinneqarnissaannik Nunarput piumasaqassasoq. "Mingutsitsisup saliinermik akiliinissaa" pillugu nunat tamalaat akornanni aalajangersakkani atuuttoq tunngavigineqartariaqarpoq.

Nunatta avatangiisittalu mingutsinneqarneri akuerineqarsinnaangillat. USA-p Danmarkillu akornanni isumaqatigiissusiornerit Nunatta peqataaffigisimanngisai matumani piusut ilisimavarput. Tamannalu aporfiginagu Nunatta erseqqisumik oqariartornissaa pisariaqarpoq. Inuit Ataqatigiit Camp Century-mut tunngatillugu taama ujartuilluta aasaq manna Naalakkersuisut § 37 tunngavigalugu apeqquteqarpugut akissullu takkuttoq assut pakatsissutigalutigu. Annertunerusumik naalakkersuisunit nalunaaruteqartoqanngilaq, aatsaat kingusinnerusukkut oqaaseqartoqarpoq.

Siunnersuummi matumani illersornissamut isumaqatigiissutit isumaqatiginninniutigineqaqqinnissaannut atatillugu avatangiisinik mingutsitsinernik saliisussap ilanngunneqarnera soqutiginarpoq sukumiisumik eqqartugassaq. Eqqaamassavarpulli Nunatta Danmarkillu akornanni tamannarpiaq pillugu soqutigisat assigiinngissinnaammata, taamaammallu Inuit Ataqatigiit Nunatsinnit qanorpiaq piumasaqarnissaq pillugu erseqqissuliornissarput pisariaqartutut isigaarput.

Sakkutooqarfiit pilersinneqarnerini mingutsitsinerillu pinerini Nunarput aalajangeeqataanikuunngilaq. Mingutsitsisup avatangiisinik saliinissaanik akisussaaffeqarnera tunngavigissavarput danskillu amerikamiullu akunnerminni akisussaaffimmik inissinissaat akuleruffigissanatigu. Saliisoqarnissaa erseqqissumik piumasariinnassavarput.

Tamatta isumaqatigiissutigisarput tassaavoq iliuseqartoqartariaqartoq nutaamillu Nunatta USA-llu akornanni isumaqatigiissusiorartariaqartugut. 1951-miilli pissutsit allanngornikuupput, annertuumik. Nunarput Namminersorneruleqqaariarluni Namminersulernikuuvoq oqartussaaffinnilu angerlaassimasatsinni nunanut allanut tunngasortaanut aamma akisussaasunngorsimalluta. Sillimaniarnek illersornerlu matumani aamma pineqarput, taamaakkaluortoq nuna pigisarput, inuuffigisarput najugaqarfigisarpullu pineqarmat uaguuvoq siulliulluta qanoq piumasaqarnitsinnik eqqartuisussat oqariartortussallu.

Isumaqarpugut pingaaruteqartoq Inatsisartuni ataatsimoorfigisatsinnik aalajangiussaqaassagut. Taamaammatt Naalakkersuisut siunnersuutaat aappassaaneerneqannginnerani Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliami sukumiisumik siunnersuutitut marlooreersunut ilanngullugu naligiivigineqassasoq inassutigaarput. Siunnersuutit maanna pingasuutut ataatsimut aappassaaneerneqarnissaat Inuit Ataqatigiit aamma inassutigaarput.

Taama oqaaseqarluta Naalakkersuisut isumaqatigilersimammattigut nuannaarutigalugu oqaatigeqqissavara.

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

Qujanaq.

Ilanngussaq:

Inatsisartut oqaaseqaatissaattut siunnersuut FM2015/39 -imut:

Inatsisartut ataatsimoortut Pituffimmi kiffartuussinissamut isumaqatigiissutip annaasimanera ilungersuumminartutut isigaat. Siunissami taaamatut pisoqaqqinnginnissaa pillugu partiit tamakkerluta matumuuna suleqatigiissuteqarniarpugut. Partiit isumaqarput illersornissamut isumaqatigiissutaareersut misissorluarnerisigut Nunatta soqutigisaanik nukittunerusumik illersuisinnaanissamik anguniagaqarluta sukut isumaqatiginninniutigeqqinneqarnissaannik aalajangiisoqassasoq. Isumaqarpugut kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit Nunatta Pituffimmit iluanaaruteqarnissaanut kisimik isumalluutigineqarnissaannut naammanngittut. Inatsisartut immikkut soqutigilluinnarlugu utaqqimaarpaat, Thule Airbase mi sullissinermi isumaqatigiissutip annaaneqarnera pillugu eqqartuussissuserisut misissuinerata naammassinissaa. Inatsisartut Naalakkersuisunut sakkortuumik kajumissaarutigissavaat, eqqartuussissuserisut misissuinerata naammassinera Inatsisartunut innuttaasunullu saqqummiunneqassasoq.

Forslag til Inatsisartut udtalelse til FM2015/39

Et samlet Inatsisartut ser med stor alvor på den mistede servicekontrakt på Pituffik. Partierne går sammen om det fremadrettede arbejde for, at dette ikke sker igen. Partierne mener, at det eksisterende forsvarsftalekompleks må granskes med henblik på at genforhandle de områder, hvor Grønlands interesser ikke i tilstrækkelig grad tilgodeses. Det er vores overordnede indstilling, at servicekontrakter ikke er garanti nok for indtægter fra Pituffik til Grønland.

Inatsisartut afventer med stor interesse, at advokatundersøgelsen vedrørende den mistede servicekontrakt på Thule Air Base bliver færdiggjort. Inatsisartut skal kraftigt opfordre Naalakkersuisut til, at advokatundersøgelsen bliver fremlagt for Inatsisartut og offentligheden.

19. marts 2015

Kalaallit Nunaanni Partiit Tamarmik